

Els reptes de l'educació (VI)

Confiança en el sistema

Joan Pagès

El passat dia 8 d'octubre vaig participar en l'acte d'inauguració del 50è aniversari de l'IES Alexandre Satorras de Mataró. El primer institut que va tenir la capital del Maresme després de la Guerra Civil. Avui a Mataró hi ha sis IES. Un canvi important per il·lustrar que a Mataró i a Catalunya tenim escolaritzada tota la població fins als 16 anys. Mai com avui tants nois i tantes noies havien tingut la possibilitat d'estar en contacte amb el saber i d'utilitzar-lo per poder créixer intel·lectualment i personal.

El fet que comento no va ser notícia. En general les bones notícies, en especial les de l'ensenyament, no són notícies. I aquest ja és un repte. El primer que hauríem d'aprendre és a parlar bé del nostre sistema educatiu. Coneixem poc el que passa a les aules, però el que coneixem ens diu que el sistema funciona raonablement bé. Molt més del que diuen unes dades sorgides d'uns exàmens que no parlen de què s'ha ensenyat, i com s'ha ensenyat. Les diferències amb altres sistemes del nostre entorn són poquetes. I algunes ens són, afortunadament, favorables (per exemple, les que es refereixen als nivells de violència escolar en països que en els rànquings surten més ben situats que nosaltres). Un altre repte és acabar amb els constants canvis de currículum. Els canvis suposen la creació de nous llenguatges que, en comptes de facilitar la innovació, provoquen el desconcert del professorat, de l'alumnat i dels pares i

La societat ha de tenir més confiança en l'educació i els docents ■ JORDI GARCIA

mares. Cal creure més en les persones. Pensar que l'evolució del sistema educatiu català serà una conseqüència de la nova llei d'educació és somiar truites. El sistema educatiu —com tots els sistemes socials— descansa sobre el que fan o deixen de fer els homes i les dones que l'integren. Una llei pot ajudar en algunes coses, però hi ha poques lleis que canvien una realitat si els seus protagonistes no creuen que hagi de canviar.

Un altre repte és pensar en termes realistes com ha d'evolucionar el nostre sistema educatiu per adequar-lo a una realitat cada vegada més complexa i canviat. No

Cal creure més en les persones. Pensar que l'evolució del sistema educatiu serà conseqüència d'una nova llei és somiar truites

és, però, un repte *made in Catalonia*. És un repte mundial. El sistema educatiu actual s'assembla massa al model d'escola pública que es va construir el segle XIX. Estem davant d'un sistema obsolet que, amb creativitat, caldrà adequar-lo a les necessitats i als reptes del segle XXI. El sistema, però, no tirarà endavant recuperant velles tradicions que no s'ha comprovat mai que funcionessin (per exemple, els exàmens: la gent de la meua generació iniciava el batxillerat amb un examen d'ingrés, a final de quart hi havia una revàlida, a finals de 6è una altra i, a més, l'examen de preu. Estàvem més ben preparats?).

Catedràtic de didàctica de les ciències socials a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Cap del departament de didàctica de la llengua, la literatura i les ciències socials a la UAB

En un moment de crisi econòmica com l'actual, en què es visualitza que els problemes econòmics han deixat de ser nacionals, comença a ser hora que es vagi pensat també en un sistema educatiu més global. Els problemes són comuns a bona part del món i les solucions també ho haurien de ser. Sobta que la Unió Europea no esmerci més temps i més recursos en la construcció d'un sistema educatiu europeu. Que no tiri endavant, ni que sigui a títol experimental, projectes relativament delimitats com, per exemple, un currículum d'educació per a la ciutadania europea. Es dediquen molts recursos econòmics i humans a l'avaluació del rendiment de l'alumnat i, en canvi, es destinen menys diners al desenvolupament curricular i a la formació del professorat, als reptes d'una nova professionalització docent. Fins quan? ¿No deu ser que té raó la jove protagonista de l'*Elegància de l'erició* quan diu: "Els que saben fer, fan; els que no saben fer, fan classe; els que no saben fer classe, fan classe als professors i els que no saben fer classe als professors es dediquen a la política?" (Muriel Barbery, 2007, p. 46). ■

Educació Més espais de benvinguda per a nens immigrants

Reportatge

Primera prioritat: la llengua

INTEGRACIÓ • La competència en català, primer objectiu dels Espais de Benvinguda Educativa a Reus **TRES** • La capital del Baix Camp posa en marxa el primer dels tres centres de preescolarització per a immigrants, com els que ja funcionen a Vic

Oriol Margalef
REUS

“**J**o em dic Youssef. Sóc un nen i tinc 15 anys”. Primeres paraules en català de Youssef, que acaba d'arribar de Nador (Marroc), en el dia de l'estrena dels Espais de Benvinguda Educativa (EBE) a Reus. Vuit joves van prendre contacte ahir amb el primer dels tres EBE que Reus té previst posar en marxa al llarg d'aquest trimestre.

Aquesta avantsala de l'escolarització, que a Vic funciona des de l'inici de curs, pretén facilitar la integració al sistema educatiu dels alumnes estrangers. I la primera "prioritat", segons Mercè Represa, responsable de l'EBE ubicat a la Salle de Reus, és que els nois "adquireixin competència lingüística" en català, vehicular a l'escola.

A través de jocs intuïtius i material molt visual, en aquests espais els futurs alumnes rebran nocions bàsiques de català i aprendran conceptes elemen-

Un moment, ahir, de la primera classe que es va fer en la nova aula d'acollida i integració (EBE) a Reus ■ VAN DER MEULEN

tals sobre el país i la seva ciutat d'acollida. A Reus cada centre tindrà dues aules amb capacitat per una quinzena d'alumnes (noranta en total), que estaran assistits per un equip de tres professionals especialitzats en educació i treball social. Es calcula que cada jove passarà una mitjana d'un mes a l'EBE abans d'assignar-se-li una plaça escolar, si bé segons va explicar Zacarias Henar, responsable d'Educació al Baix Camp, aquest temps variarà segons les necessitats de cada cas. ■